

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันครอบครัวทำให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ดูแลและปล่อยปละละเลยบุตรหลานของตน การที่มีผลกระทบที่ต่อเนื่องจากครอบครัวทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิดได้ง่ายขึ้น รัฐจึงได้ออกพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิภาพของเด็ก ขณะเดียวกันได้ออกบทบัญญัติโทษจำคุกไว้สำหรับผู้ฝ่าฝืนก่อให้เกิดการกระทำที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด ซึ่งการใช้มาตรการทางอาญาก่อให้เกิดผลกระทบต่อเด็กและครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแนวทางการกำหนดความรับผิดชอบ อาญา อีกทั้งวัตถุประสงค์ของการลงโทษทางอาญา และทำให้เกิดผลกระทบของการใช้โทษจำคุก ตามมาตรา 78 ต่อบุคคลที่กล่าวไว้ในมาตรา 26 (3) ตลอดจนหามาตรการอย่างอื่นมาทดแทนการใช้โทษจำคุกระยะสั้น โดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ

จากการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายที่รัฐกำหนดให้การกระทำหรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นความผิด หรือเรียกว่าความผิดที่รัฐบัญญัติขึ้น (Mala Prohibita) ซึ่งผู้ที่ฝ่าฝืนต้องรับผิดชอบเด็ดขาด (Strict Liability) โดยไม่คำนึงว่าจะกระทำโดยเจตนาหรือไม่ก็ต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น ถือเป็นกฎหมายเทคนิคที่ออกมาเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบัน ขณะเดียวกันการกำหนดโทษจำคุกต่อผู้กระทำความผิดกฎหมายที่ไม่ต้องการเจตนาถือว่าเป็นการลงโทษที่มีลักษณะรุนแรงก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ขณะเดียวกันหากลงโทษจำคุกบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก ย่อมขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประการสำคัญที่มีหลักเน้นให้เด็กอยู่กับครอบครัว จะไม่แยกเด็กจากบิดามารดาถ้าไม่มีเหตุจำเป็นตามกฎหมาย เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุดทั้งด้านจิตใจและความอบอุ่นของครอบครัว การดำเนินคดีและการใช้โทษจำคุกต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองตามมาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 78 จึงไม่มีความเหมาะสมเพราะทำให้เกิดการใช้กฎหมายในการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเกินขอบเขต ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ และควรต้องหลีกเลี่ยงอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ควรหามาตรการอย่างอื่นมาทดแทนโทษจำคุก เช่น การคุมประพฤติผู้ฝ่าฝืนในการทำผิดครั้งแรก หรือทางเลือกให้แก่การบริหารงานยุติธรรมที่นำมาใช้แทนการดำเนินคดี เช่น กระบวนยุติธรรมเชิงสมานฉันท์โดยการประชุมกลุ่มครอบครัว ตลอดจนรัฐควรจัดให้มีโครงการเฝ้าระวังเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เด็กกระทำความผิดในอนาคต

Contemporary societal changes can have untoward consequences for the institution of the family. In some cases, parents fail to pay attention to or even ignore their children. The deleterious sequelae of such behaviors include in effect allowing children to engage in risky behaviors. Such risky behaviors can themselves easily lead to the commission of criminal offences.

The Thai government has therefore issued the Child Protection Act B.E. 2546 (C.E. 2003) with the intent to protect and promote the welfare of children. At the same time, punitive provisions, including imprisonment, have been stipulated for those who violate this law. To a certain extent, enforcing this law affects both children and their families.

This thesis investigates Article 78 in regard to criteria for establishing criminal liability, punitive measures for violators, mandatory imprisonment requirements, stipulated sentencing for those violators mentioned in Article 26(3), and additional penalties imposed in lieu of short prison sentences for some violators of the law. Additionally, Thai law in this connection is compared with similar laws in the United States of America and the United Kingdom.

Findings are as follows:

The Child Protection Act B.E. 2546 (C.E. 2003) stipulates that certain actions or conditions which are offences or Mala Prohibita under this Act entail strict liability regardless of intent. This technical refinement to the law was intended as a response to contemporary societal changes. At the same time, a mandatory sentence of imprisonment regardless of intent is deemed to be unduly harsh as a punitive measure. Such severe measures evoke a greater preponderance of disadvantages over advantages.

Furthermore, if the parents or guardians providing care for children are imprisoned under these measures, then this would be contrary to the intent of the Child Protection Act B.E. 2546 (C.E. 2003). This is because the Act stresses the need for children to live with family members. Separating children from their parents cannot be condoned without legal necessity. For it would run counter to the great psychological benefits children receive by virtue of being engulfed in an atmosphere of familial warmth. The prosecution and consequent mandatory imprisonment of parents or guardians by reference to

Article 26(3) appurtenant to Article 78 are, therefore, inappropriate. This is the case since it is tantamount to using the law to punish offenders both qualitatively and quantitatively in such a disproportionate fashion that it should be avoided.

On the basis of this investigation, the researcher offers the following suggestions:

Other measures should be found to replace imposing mandatory imprisonment. Such measures would include imposing controls over the behaviors of offenders. Additionally, in lieu of legal proceedings, a judicial process inherently compromising to offenders, justice could be better served through such practices as organizing meetings of families. Finally, the government should initiate a project of observation of children who are at risk of committing offenses in order to curtail the future commission of crimes.